

Rezidenti
MUZA

Nedjelja, 2. veljače 2025., Mala dvorana, u 19 sati

TAO-YUAN HSIAO, violina
STIPE PRSKALO, glasovir

Rezidenti MUZA

Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog

Nedjelja, 2. veljače 2025.

Mala dvorana u 19 sati

TAO-YUAN HSIAO, violina

STIPE PRSKALO, glasovir

MARIO KOVAČ, redatelj

MATIJA ŠANTIĆ, likovno oblikovanje

NIKŠA MARINOVIĆ, recitator

Boris Papandopulo (1906. – 1991.)

Improvizacija i igra za violinu solo (1979.)

Igor Stravinski (1882. – 1971.)

Divertimento za violinu i glasovir,

prema baletu *Poljubac vile (Le baiser de la fée)*, (1932.)

Sinfonia

Danses Suisses

Scherzo

Pas de deux:

a) *Adagio*

b) *Variation*

c) *Coda*

Johannes Brahms (1833. – 1897.)

Prva sonata za glasovir i violinu u G-duru, op. 78, *Regenlied* (1879.)

Vivace ma non troppo

Adagio

Allegro molto moderato

Mađarski ples u d-molu, br. 11 (obrada za violinu i glasovir: Joseph Joachim)

Mađarski ples u F-duru, br. 7 (obrada za violinu i glasovir: Joseph Joachim)

Mađarski ples u fis-molu, br. 17 (obrada za violinu i glasovir: Fritz Kreisler)

Pjesnički intermezzo:

George Gordon Byron (1788. – 1824.)

The Prisoner of Chillon (Chillonski zatvorenik)

Klaus Groth (1819. – 1899.)

Regenlied (Pjesma o kiši)

Fotografija: Tomislav Jagar

Rođena sam 2007. u Taichungu na Tajvanu. Moji roditelji su umjetnici keramičari koji jako vole glazbu, pa sam odrastala okružena klasičnom glazbom. S pet godina počela sam svirati glasovir sa starijim sestrama. Voljela sam ga svirati tada, a volim i danas.

Sa šest godina počela sam učiti violinu i tu je počelo moje glazbeno putovanje. Na Tajvanu sam najviše naučila od prof. Vladimira Kločka, koji je na Tajvan stigao iz Bjelorusije. On je postavio osnove moje violinske tehnike. S devet godina sudjelovala sam na ljetnom seminaru prof. Dore Schwarzberg u Gengenbachu u Njemačkoj, gdje sam nastupila na završnom koncertu koji ću pamtili zauvijek. Mnogi iz publike došli su mi čestitati i tad sam prvi put osjetila da glazbom i sviranjem mogu dotaknuti srca drugih ljudi.

Godine 2018. moja obitelj odlučila je preseliti se u Europu. Upisala sam se na program za talentirane mlade glazbenike u razredu prof. Dore Schwarzberg na Sveučilištu za glazbu i izvođačke umjetnosti u Beču. Moji prvi dani bili su prilično izazovni jer nisam govorila njemački niti sam ikoga poznavala. Tad su moji jedini prijatelji bili moja violina i moja obitelj, koja je bila sa mnom. Nedostajali su mi prijatelji i tajvanski način života, pa sam razmišljala o prekidu studija violine i povratku na Tajvan. Očekivanja

okoline bila su velika i stvarala su mi velik pritisak. Razmišljala sam o tome je li glazba vrijedna odricanja i napuštanja prijašnjega načina života. Ipak, kad god bih se prisjetila radosti sviranja pred publikom, znala sam da ljubav prema glazbi ne mogu zatomiti i da moram postati violinistica.

Godinu dana učila sam violinu kod prof. Schwarzberg, no zbog problema s vizom, cijela obitelj se 2019. godine preselila u Zagreb, gdje sam završila Glazbenu školu Pavla Markovca i Osnovnu školu Ivana Gundulića. S 15 godina upisala sam se u Školu za modu i dizajn te na studij violine na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, u klasi Anđelka Krpana. Usto povremeno odlazim u Beč na satove prof. Schwarzberg.

Srdačnost i otvorenost ljudi koje sam upoznala u Zagrebu jako mi je pomogla da se snađem u novoj sredini. Danas u Zagrebu imam mnogo prijatelja i tu se osjećam kao kod kuće.

Ljubav prema glazbi u meni je počela rasti od trenutka kad sam se njome počela baviti.

Iako je glazba putovanje puno izazova, vrlo sam zahvalna svima koji su mi pomogli na tom putu, posebno u teškim trenucima. Jako sam sretna što sviram i što mogu osjetiti ljepotu klasične glazbe.

O VEČERAŠNJEM PROGRAMU

U djelima **Borisa Papandopula**, premda ne znam mnogo o njemu, uvijek me oduševljava njegov glazbeni jezik koji nikad nije dosadan. Svirala sam njegov Koncert za violinu i orkestar, stoga sam rado pristala kad mi je prof. Krpan predložio njegovu skladbu *Improvizacija i igra* za violinu solo. Skladba je vrlo zahtjevna u tehničkom, ali i glazbenom smislu. Sastoji se od polagane *Improvizacije*, koju čini više cjelina različitoga karaktera, i virtuozne *Igre*, plesa u folklornome duhu.

Igor Stravinski jedan je od najvažnijih skladatelja 20. stoljeća. Njegovu glazbu određuje kompleksna harmonija i jedinstvene ritmičke inovacije. Nisam ga dosad izvodila, pa mi je ovo velik izazov. *Divertimento* za violinu i glasovir je obrada orkestralne glazbe koju je Stravinski pisao za balet *Poljubac vile*, a za violinu ju je obradio njegov prijatelj, violinist Samuel Duškin. Balet se temelji na bajci *Ledena djeva* Hansa Christiana Andersena, nastaloj prema mitu o ledenoj vili koja je poljupcem odvela u smrt mladoga Rudyja, večer prije njegova vjenčanja. Legenda o tragičnom događaju blizu otočića Île de Peilz na Ženevskom jezeru inspirirala je Hansa Christiana Andersena za *Ledenu djevu*, kao i Georgea Gordona Byrona za poemu *Chillonski sužanj*.

Johannes Brahms jedan je od mojih omiljenih skladatelja. Jako mi se sviđaju sva njegova djela, bez obzira na to za koja su glazbala pisana. Svirala sam njegov Klavirski kvintet, Klavirski trio, Koncert za violinu te Prvu i Treću sonatu za violinu. Njegove skladbe zahtijevaju veliko tehničko umijeće i glazbenu zrelost. Pretpostavljam da Brahms nije mnogo govorio o svojim osjećajima, međutim njegova glazba rječitno govori o njegovu delikatnom osjećajnom svijetu.

Svirati Brahmsovu Prvu sonatu za glasovir i violinu uvijek je izazov: kako najbolje prenijeti snažne emocije koje su zapisane u notama, kako postići zvučnu ravnotežu između glasovira i violine...? Ta glazba zahtijeva interpreta koji promišlja i stalno traži nova izvođačka rješenja. Brahms je svoju Prvu violinsku sonatu napisao na temelju svoje prije skladane popijevke *Regenlied (Pjesma o kiši)* na stihove njemačkoga pjesnika Klause Grotha, pa se i sonata zove *Regenlied*.

Za razliku od te sonate, *Mađarski plesovi* pokazuju nam drugu stranu Brahmsova karaktera, onu otvorenu, zabavnu i temperamentnu. *Mađarske plesove* za violinu i glasovir obradili su Brahmsov prijatelj Joseph Joachim i poslije Fritz Kreisler.

Tao-Yuan Hsiao – Elisa

ZA ELISU

Iako Elisa na svojem nastupu u Dvorani *Lisinski* neće svirati Beethovenov klasik *Za Elizu*, umjetnici koji sudjeluju u programu zapravo će nastupiti upravo za nju, za Elisu.

Za ovu koncertnu prigodu odlučili smo ispreplesti glazbenu, likovnu i pjesničku umjetnost koje se prožimaju istim nadahnućima.

Poezija Klause Grotha inspirirala je Brahmsa, a lokalitet bajke Hansa Christiana Andersena motivirao je Stravinskog za skladanje, ali i lorda Byrona za poemu čiji ulomak slušamo večeras.

Autor likovnoga rješenja cijelog zbivanja je Matija Šantić, etablirani domaći scenograf i likovni umjetnik mlađe generacije.

Moglo bi se reći da se Mala dvorana Vatroslava Lisinskog ove večeri pretvara u svojevrstu igraonicu sinestezije u kojoj se isprepliću stoljeća, stilovi i nadahnuti umjetnici i umjetnice u romantičarski obojen repertoar koji će i u publici pobuditi sinestetički užitek.

Mario Kovač

8

„Elisu sam prvi put upoznao na Gudačkom natjecanju *Rudolf Matz* u Čakovcu u travnju 2019., kad je osvojila prvu nagradu i proglašena je apsolutnom pobjednicom natjecanja. Već je tad bilo jasno da se radi o djevojčici (bilo joj je 12 godina) iznimnih tehničkih sposobnosti, ali iznad svega prirodene muzikalnosti. Nekoliko mjeseci poslije, Elisa se s obitelji doselila u Zagreb i tad je počela naša suradnja.

Ona je violinistica žedna znanja i izazova. Njezina marljivost i predanost glazbi posebno su inspirativne. Napreduje izuzetno brzo i rad s njom velika je radost, ali i odgovornost. Treba je pažljivo oslušivati i mudro procijeniti na što u njezinoj izvedbi reagirati, a što pustiti da se razvija sâmo. Odrastanjem njezino sviranje dobiva na dubini i uvjerljivosti. Na našim nastavnim satima već dugo ne ispravljamo pogrešne note, nego istražujemo različite mogućnosti interpretacije i brusimo umjetničke ideje.

Elisa je sjajna mlada umjetnica i siguran sam da je spremna za najviše umjetničke dosege.“

Andelko Krpan, Elisin profesor

9

„Elisu ne poznajem dugo, ali zbog njezina otvorenog, veselog i pristupačnog karaktera imam osjećaj da je poznajem godinama. Divim se njezinoj zrelosti za još mladu dob, i u glazbenom smislu i općenito. Pravo je zadovoljstvo biti njezin prijatelj i s njom provoditi vrijeme! Osim toga, imam čast i svirati s njom u komornom ansamblu. Njezino me mišljenje i pogled na glazbu inspiriraju iz probe u probu, a svojim dobrim primjerom potiče sve svoje prijatelje da budu marljivi i predani kao i ona.“

Stipe Prskalo, pijanist

„Elisa je osoba koja prostoriju ispuni svojom zaraznom energijom. Čovjek je uz nju 'prisiljen' osjećati se dobro – bilo u razgovoru, bilo u zajedničkom muziciranju ili slušajući kako stvara glazbu, nevjerojatno stvarnu, jednostavnu, opipljivu. Ona inspirira, pruža jedan ljudski moment. Toliko sam puta pomislila slušajući je: 'To je to. Ovo tako treba zvučati.' Puno daje, ali je isto tako uvijek otvorena za nove ideje, odlična je slušateljica i sugovornica.

Elisa je spoj iznimnoga talenta i izuzetne ljubavi i posvećenosti svojem pozivu. Živi glazbu, puno razmišlja o njoj. Uzor je ne samo meni nego svima. Oblikuje ljude s kojima surađuje; velika je vrijednost za našu sredinu.“

Anamarija Bukovnik, violončelistica

STIPE PRSKALO (Split, 2003.) svira glasovir od osme godine, a od 2020. studira na Muzičkoj akademiji u Zagrebu u klasi Rubena Dalibaltayana. Dobitnik je prvih nagrada na državnim i međunarodnim klavirskim natjecanjima. Osim solistički, aktivan je i kao komorni glazbenik, gdje također postiže zapažene uspjehe. Stipendist je Međunarodne muzičke akademije u Lihtenštajnu te pohađa *Accademiju del Ridotto* u Stradelli pod mentorstvom Natalije Trull.

Fotografija: linkz.hr

MARIO KOVAČ (Zagreb, 1975.) kazališni je i filmski redatelj, glumac, pisac, glazbenik i DJ. Režirao je više od stotinu kazališnih predstava, igranih i dokumentarnih filmova, opera, mjuzikala i radiodrama te je pokrenuo nekoliko kazališnih festivala. U slobodno vrijeme organizira razna kulturno-umjetnička i zabavna događanja (u kojima i sudjeluje), igra šah, natječe se u kvizovima, bavi se astronomijom i uživa u očinstvu.

MATIJA ŠANTIĆ (Zagreb, 1980.) završio je Školu primijenjene umjetnosti i dizajna, smjer scenografija. Ubrzo nakon školovanja počinje raditi na kazališnim predstavama diljem Hrvatske, a od 2012. radi u filmskoj industriji na raznim pozicijama unutar umjetničkog odjela. Spontan je u umjetničkom izražavanju, u koje su uključeni kolaž, intervencije u fotografije, scenografski momenti, geometrijska forma te razni materijali i igračke.

NIKŠA MARINOVIĆ (Dubrovnik, 1974.) kazališni je, filmski, televizijski i glasovni glumac te glazbenik. U kazalištima je tumačio oko stotinu uloga raznih profila, neke i u kazalištima za djecu. Osim glume, bavi se glazbom; skladao je glazbu za tridesetak kazališnih predstava. Pod kantautorskim pseudonimom Rokambol dosad je objavio četiri samostalna albuma.

George Gordon Byron (1788. – 1824.)
The Prisoner of Chillon (Chillonski zatvorenik)
(ulomak)

And then there was a little isle,
Which in my very face did smile,
The only one in view;
A small green isle, it seemed no more,
Scarce broader than my dungeon floor,
But in it there were three tall trees,
And o'er it blew the mountain breeze,
And by it there were waters flowing,
And on it there were young flowers growing,
Of gentle breath and hue.

Klaus Groth (1819. – 1899.)
Pjesma o kiši (Regenlied)
(Prijevod stihova: Kruno Katalenić)

Lijevaj, kišo, lijevaj,
Probudi mi opet snove te,
Koje snio sam kao dijete,
Kad se voda pjenila u pijesku!

Poput kapajućih kaleža,
Moja duša otvoreno diše,
Poput cvijeća, opijeno mirisom,
Utopljeno u nebeskoj rosi.

Kad se sumorna ljetna sparina
Ležerno opirala hladnoj svježini,
I sjajno lišće rosom natapalo,
I usjeve tamno plavilo,

Svaka drhtava kapljica
ohladi otkucaj srca mog,
A stvaranja sveto tkanje
Prodire sve do skrivenog života. –

Koja milina u tom toku
Stajati tada bosih nogu!
Laziti kroz tu travu
I grabiti rukama pjenu tu,

Lijevaj, kišo, lijevaj,
Probudi moje stare pjesme,
Koje pjevali smo na vratima,
Kad su vani zvonile kapi!

Ili vrućim obrazima
Hvatati hladne kapi te,
I probuđenim mirisima
Ispuniti svoja dječja prsa!

Volio bih ih opet čuti,
Njihov slatki, vlažni šum,
Orositi dušu nježno svoju
Nevinim dječjim strahopoštovanjem.

Organizator i nakladnik: Koncertna dvorana
Vatroslava Lisinskog, Zagreb
Za nakladnika: Nina Čalopek, ravnateljica
Producentica: Lana Merkaš
Urednica: Sonja Mrnjavčić

Lektorica: Rosanda Tometić
Oblikovanje i grafička priprema: Daniel Ille
Tisak: Intergrafika TTŽ d.o.o., Zagreb
Naklada: 100 primjeraka
Cijena: 2 eura

Rezidenti MUZA

Nedjelja, 10.11. 2024., Mala dvorana, u 19 sati
ARSEN DALIBALTAYAN, glasovir

Nedjelja, 2. 2. 2025., Mala dvorana, u 19 sati
TAO-YUAN HSIAO, violina
STIPE PRSKALO, glasovir

Nedjelja, 9. 3. 2025., Mala dvorana, u 19 sati
BENJAMIN ŠURAN, bariton
MARIO ČOPOR, glasovir

Nedjelja, 27. 4. 2025., Mala dvorana, u 19 sati
BENJAMIN ŠURAN, bariton
TAO-YUAN HSIAO, violina
ARSEN DALIBALTAYAN, glasovir

 LISINSKI

100
MUZIČKA
AKADEMIJA
ZAGREB